

Postanowienie z dnia 15 grudnia 2005 r.

I BP 1/05

Niedopuszczalna jest skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Najwyższego.

Przewodniczący SSN Katarzyna Gonera.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 15 grudnia 2005 r. sprawy z powództwa Kazimierzy B. przeciwko Polskim Kolejom Państwowym SA - Zakładowi Infrastruktury Kolejowej w K. w likwidacji o odprawę, na skutek skargi powódki o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Najwyższego z dnia 23 listopada 2004 r. [...]

o d r z u c i ł skargę.

U z a s a d n i e n i e

W imieniu powódki Kazimierzy B. została wniesiona skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia w postaci wyroku Sądu Najwyższego z 23 listopada 2004 r. [...]. Wyrokiem tym Sąd Najwyższy zmienił zaskarżony kasacją strony pozwanej - PKP SA Centrali, Zakładu Gospodarowania Nieruchomościami w L. - wyrok Sądu Okręgowego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Kielcach z 15 grudnia 2003 r. [...], w ten sposób, że uwzględniając apelację strony pozwanej zmienił w całości wyrok Sądu Rejonowego-Sądu Pracy w Kielcach z 25 marca 2002 r. [...] i oddalił powództwo Kazimierzy B. o zasądzenie odprawy przewidzianej w art. 49 ustawy z dnia 8 września 2000 r. o komercjalizacji, restrukturyzacji i prywatyzacji przedsiębiorstwa państwowego „Polskie Koleje Państwowe” (Dz.U. Nr 84, poz. 948 ze zm.).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 424¹ § 1 k.p.c., skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia przysługuje od prawomocnego orzeczenia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, gdy przez jego wydanie stronie została wyrządzona szkoda, a zmiana lub uchylenie tego orzeczenia w drodze przysługujących stronie środków prawnych nie było i nie jest możliwe. Z przytoczonego uregulowania jednoznacznie wynika, że skarga przysługuje od orzeczenia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, a więc zasadniczo - w postępowaniu procesowym - od wyroku sądu okręgowego (działającego jako sąd drugiej instancji) albo od wyroku sądu apelacyjnego, jeżeli wyroki te kończą postępowanie w sprawie. Nie przysługuje zatem - *a contrario* - od wyroku Sądu Najwyższego. Wniosek taki wynika nie tylko z wykładni art. 424¹ § 1 k.p.c., ale jednoznacznie i bez jakichkolwiek wątpliwości z treści art. 424¹ § 3 k.p.c., zgodnie z którym od orzeczeń sądu drugiej instancji, od których wniesiono skargę kasacyjną, oraz od orzeczeń Sądu Najwyższego skarga nie przysługuje; w takich wypadkach orzeczenie Sądu Najwyższego traktuje się jak orzeczenie wydane w postępowaniu wywołanym wniesieniem skargi.

W rozpoznawanej sprawie skargą o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia zaskarżono wyrok Sądu Najwyższego wydany w następstwie uwzględnienia kasacji strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego w Kielcach. W uzasadnieniu zaskarżonego wyroku z 23 listopada 2004 r. [...], Sąd Najwyższy stwierdził, że to wyrok Sądu Okręgowego w Kielcach, zasądzający na rzecz powódki odprawę, naruszał prawo - a mianowicie art. 48 i art. 49 ustawy o komercjalizacji, restrukturyzacji i prywatyzacji przedsiębiorstwa państwowego „Polskie Koleje Państwowe” - i dlatego kasacja strony pozwanej podlegała uwzględnieniu, zgodnie z poglądem prawnym wyrażonym w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 14 stycznia 2004 r., III PZP 11/03 (OSNP 2004 nr 9, poz. 150).

Nie jest możliwe ani dopuszczalne kwestionowanie zgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Najwyższego na drodze postępowania ze skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia. Skarga ta służy kontroli zgodności z prawem tych orzeczeń sądów drugiej instancji (wyjątkowo - orzeczeń sądów pierwszej instancji - art. 424¹ § 2 k.p.c.), których nie można było poddać kontroli przez wniesienie innych środków prawnych, w tym zwłaszcza skargi kasacyjnej (poprzednio kasacji). Skarga ta - podobnie jak skarga kasacyjna - nie przysługuje natomiast od orzeczeń wydanych przez Sąd Najwyższy.

Skarga wniesiona w imieniu powódki jest zatem niedopuszczalna, co wynika wprost z treści art. 424¹ § 3 k.p.c., i jako taka podlega odrzuceniu na podstawie art. 424⁸ § 1 k.p.c. W tej sytuacji zbędne jest rozważanie, czy skarga ta spełnia inne wymagania, zwłaszcza wymagania konstrukcyjne wynikające z art. 424⁵ § 1 k.p.c.

=====